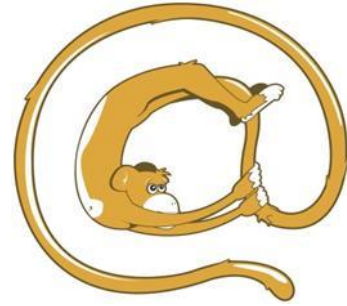

Juryrapport Gouden Apenstaart

2009

Algemene inleiding

Dit is de tweede keer dat de Gouden Apenstaart wordt uitgereikt onder leiding van de stichting Mijn Kind Online. Vorig jaar heeft Mijn Kind Online deze prijs voor de beste website voor kinderen met steun van KPN geadopteerd van initiatiefnemer de Waag Society, om meer aandacht te krijgen voor kwaliteit voor kinderen op internet. En ik moet u zeggen, namens de jury van de Gouden Apenstaart, het werkt! Er zijn meer websites aangemeld voor deelname dan vorig jaar. Er deden veel meer kinderen mee dan vorig jaar en er is vele malen meer gestemd dan vorig jaar!

Voor kinderen heeft internet niet te maken met gevaar, maar met plezier, uitdaging, het ontdekken van nieuwe dingen, en vooral: het zelf bedenken en maken van nieuwe dingen. Professionele makers van websites zoeken daar steeds vaker aansluiting bij: ze laten kinderen zelf iets maken en inzenden wat dan gepubliceerd wordt. User-generated content heet dat dan. Maar als kinderen zelf hun inhoud kunnen maken, waarom hebben ze daar dan nog volwassenen voor nodig? Steeds minder, zo blijkt. Sterker nog: waar we vorig jaar nog zagen dat kinderen zich aanpasten aan hoe volwassenen websites maken (je bedenkt een onderwerp, verzamelt interessante informatie en brengt die op een aantrekkelijke manier), daar zie je nu dat kinderen hun eigen vormen beginnen te ontwikkelen. Beeld speelt daarbij een beduidend grotere rol dan tekst.

We zijn nu al benieuwd naar de inzendingen van volgend jaar. We gaan waarschijnlijk zien dat volwassenen zich nog meer zullen richten naar de trend die kinderen zelf aangeven. Al met al is de toenemende invloed van kinderen zelf, een spannende kentering in de geschiedenis van media.

Een en ander wil natuurlijk niet zeggen dat kinderen niets meer kunnen leren van volwassenen. Integendeel. Maar de verhoudingen zijn wel veranderd: onderwijs wordt steeds meer een gesprek, een dialoog tussen leraren en leerlingen. Waarbij je gezamenlijk nieuwe dingen ontdekt en nieuwe regels formuleert. De stichting Mijn Kind Online wil graag blijven bijdragen aan deze ontwikkeling, met suggesties voor het onderwijs. Zo hebben we de cursus Juryrapport Gouden Apenstaart, p. 2 van 8 Opgesteld door de werkgroep Gouden Apenstaart, onder aanvoering van de stichting Mijn Kind Online Juryrapport De Gouden Apenstaart Mediawijs in de wijk ontwikkeld, speciaal voor buurtcentra en schoolklassen, en is er ter ondersteuning van de Gouden Apenstaart een les ontwikkeld om kinderen bewust te laten nadenken over kwaliteit van websites: wanneer is een website goed, wat zijn belangrijke voorwaarden, wanneer blinkt iets echt uit? De les Sterren dansen op de sites is ontwikkeld om het docenten gemakkelijker te maken om met kinderen een gesprek aan te gaan over kwaliteit.

Criteria

De jury voor de Gouden Apenstaart hanteert een aantal omschreven kwaliteitscriteria die zijn samengevat als: aantrekkelijkheid, betrouwbaarheid en gebruikersvriendelijkheid. De [criteria](#) zijn opgesteld door professionals op het gebied van kinderen en media, werkzaam voor onder meer

Sanoma Uitgevers, KRO Kindertelevisie, usability-bureau 2C, het Nederlands Jeugdinstituut en Ouders Online. Zij vormden ook de vakjury.

Het oordeel van de jury

Genomineerden en winnaar in de categorie gemaakt door kinderen

Kinderen hebben zelf dit jaar veel meer eigengemaakte websites ingezonden; daar zijn we heel tevreden over. Opvallend dit jaar was het aantal websites waar humor een grote rol speelde. De jury was heel erg verrast zoveel komische talenten te hebben ontdekt onder de inzenders. Een aantal van hen zien we terug bij de genomineerden. Zij laten zien dat ze in staat zijn op zoek te gaan naar een eigen vorm voor hun creatieve talent. Een groot aantal onder de ingezonden websites gemaakt door kinderen had al direct een groot minpunt te pakken doordat er een onmogelijke url aan hing. Alle url's van Thinkquest- websites en websites van Kennisnet zijn zeer gebruiksonvriendelijk. Een nog groter probleem zijn de websites die gemaakt zijn bij een host van gratis domeinnaam. Gratis is natuurlijk nooit echt gratis. Veelal plaatst zo'n leverancier dan ook zelf reclames op je pagina. Dat is geen pretje, want dan kunnen je bezoekers zomaar te maken krijgen met een pop up met reclame voor goksites, een voorstel om geld te lenen ergens of erger nog: een link naar lekkere meiden maar dan nog platter. Dat is natuurlijk niet geschikt voor een kindersite. Maar het is wel een probleem: kinderen kunnen nu eenmaal niet altijd geld uitgeven voor een eigen domeinnaam, en dus zullen juist zij terugvallen op de gratis domeinnamen, waar juist die voor hen ongeschikte informatie te vinden is. Het doet ons de hoop uitspreken dat voor kinderen een beter aanbod voorhanden komt voor het hosten van een eigen website, voor weinig geld, en met een gebruiksvriendelijke url.

Een laatste kanttekening betreft het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal. Op heel veel websites gemaakt door kinderen, komen we 'gepikt' materiaal tegen. Kinderen Juryrapport Gouden Apenstaart, p. 3 van 8 Opgesteld door de werkgroep Gouden Apenstaart, onder aanvoering van de stichting Mijn Kind Online Juryrapport De Gouden Apenstaart beseffen niet dat ze daarmee onwettig bezig zijn. Zij zullen niet uit zichzelf bedenken dat iets wat je ergens tegenkomt op internet, niet door jou gebruikt mag worden op je eigen site. Volwassenen om hen heen, thuis maar vooral ook op school, moeten dus uitleggen dat gebruik van materiaal van anderen, aan regels gebonden is.

Tegelijkertijd beseffen we ook dat veel kinderen onze regels eigenlijk heel vreemd vinden: als het niet mag, waarom kán het dan zo gemakkelijk? Zij horen nu eenmaal tot de 'wij-generatie', 'de wij-maken-media'-generatie, die al heel snel leert dat samen aan iets werken altijd veel meer oplevert dan wat afzonderlijke individuen in hun eentje kunnen bereiken. Jij maakt iets, ik gebruik dat, ik maak het weer een beetje anders, en geef het dan ook weer terug aan de groep ter inspiratie van weer anderen. Eigendom op de pre-internet-manier werkt niet meer voor hen.

Kortom, deze generatie moet leren werken met de regels van hun ouders, maar tegelijkertijd moeten we beseffen dat ze tegen die grenzen zullen aanduwen. In dat opzicht niets nieuws. We zijn ervan overtuigd dat jonge mensen hun creativiteit niet door onze regels laten beperken, maar ze hebben wel het recht te weten welke die regels zijn.

De **winnaar** in de categorie 'gemaakt door kinderen' is:

- [Habboveggies](#)

De genomineerden in de categorie 'gemaakt door kinderen' zijn:

- [Boydproductions](#)

- [Dromen](#)
- [Koekaburra](#)
- [Visjes](#)
- [Vuurvlam webcomics](#)

Oordeel van de jury over de **winnaar** Habboveggies

Habboveggies noemt zich ‘een officiële fansite van het Habbohotel’. Al een aantal jaren is Menno Woudt, de maker ervan — hij noemt zich V-Bloemkool — bezig de site te onderhouden, met regelmatig nieuwe grappige filmpjes en strips over groenten en Habbo. Habboveggies gaat over de groenten die wonen in het dorpje Veggietown, vlakbij het Habbohotel, en maakt gebruik van de Habbo-pixelstijl. Het weekmenu zit elke week vol verhalen en belevenissen zoals die van Bloemkool en Peentje die zijn afgereisd naar de rimboe in Vitaminerijk, en nieuwe uitzendingen van het Wortelkanaal, het eigen tv-kanaal van Veggietown (ook te ontvangen via de groenteschotel). De grappen zijn vaak origineel, taalvirtuoos, en soms uit de oude doos, door V-Bloemkool in een nieuw jasje gehesen. Door zich strak te houden aan de thema’s Habbo en groente, zit er een bijzonder goede lijn in. De jury was onder de indruk van de constant hoge kwaliteit die de maker heeft weten te handhaven al die tijd.

Oordeel van de jury per **genomineerde** website

Boydproductions

Boydproductions is een groepje scholieren onder leiding van ‘manager’ Boyd Winkelman. Ze zijn heel serieus belangrijke belevenissen aan het filmen, met een duidelijke neiging om professionele mediamakers na te doen. En dan is nu de volgende stap, via simulatio naar emulatio (dat is dat je nog beter wordt dan de voorbeelden waarvan je zoveel geleerd hebt)! Hij maakt nieuwsuitzendingen na, en documenteert uitstapjes zoals een eerder bezoek aan Beeld en Geluid. De place to be, als je wilt leren wat mediamaken is! Hij vroeg dan ook of hij vandaag nog wel Experience in mocht en wel met een groep vrienden zo groot als zijn hele klas! Boyd is handig. Zo maakt hij goed gebruik van allerlei andere platforms om zijn producten te verspreiden. Je vindt zijn filmpjes op YouTube, Zideo, Tvflat en het Jeugdjournaal.

Dromen

De Dromen-website is gemaakt in het kader van de Thinkquest-wedstrijd, door kinderen uit groep 5 van ‘t Startblok in Honselersdijk. De navigatie van de site is heel traditioneel menu- gestuurd, maar de vormgeving daarvan is erg mooi en aantrekkelijk uitgewerkt. Ook is het gebruik van tekst en beeld, ondersteund met geluid waar de vragen gesteld worden die in de tekst beantwoord worden, heel origineel. De jury was erg te spreken over het feit dat ze alles zelf gemaakt hebben, om problemen met auteursrechten te voorkomen. Ze lieten zich door bestaande regels niet beperken, maar juist uitdagen!

Koekaburra

Menno Woudt, de maker van Habboveggies maakt samen met zijn vriend Rick Weeling de humoristische video-website Koekaburra, waar de juryleden vele malen naartoe teruggekeerd zijn om nã³g eens een filmpje te bekijken. We hebben genoten van de snelle humor, de zelfspot, de scherpe manier van kijken naar de wereld, de perfecte timing, de knappe manier van monteren en de nieuwe vorm die gekozen is voor een het presenteren van al het gemaakte materiaal in de vorm

van een website. Er zijn weinig jongens van deze leeftijd die niet alleen grappig zijn in beeld en geluid, maar dat zelf ook technisch kunnen verwerken tot zo'n aantrekkelijke website. Plezier voor het hele gezin!

Visjes

Marieke Van Bergen en Esther Kramer moesten drie jaar geleden voor biologie een opdracht maken, en die muntte uit in hun eigen website over visjes. Inmiddels zitten ze in 5Gym, en werken ze nog met veel plezier aan de site om hem te aan te vullen en te verbeteren. De opbouw en navigatie van de website is klassiek, maar zeer adequaat. De jury was erg te spreken over de verzorging van de site: uitstekend taalgebruik, volledige bronvermelding en er is zelfs een vereenvoudigde versie gemaakt speciaal voor jonge kinderen.

Vuurvlam webcomics

Bram Vuurvlam comics is een website die vol staat met strips. De tekenaar is Daniël de Wit, die zichzelf ook opvoert in de verhalen over Bram Vuurvlam en zijn ratterige hamster. De jury was erg te spreken over de professionele uitstraling van de website, waar een aantal bijzonder goede communicatieve keuzes zijn gemaakt. Daniël tekent al vanaf zijn 12e niet meer op papier, maar vooral digitaal. Het universum van Bram Vuurvlam is sinds die tijd enorm gegroeid. Wij zouden niet verbaasd zijn als hij via deze website ooit ook nog eens de weg terug zal gaan naar papier, maar dan gedrukt!

Winnaar en genomineerden Categorie gemaakt door volwassenen

De jury was aangenaam verrast door de hoge kwaliteit van een aantal websites die horen bij een commercieel product. Het aantal ingezonden websites was ook hoger dan vorig jaar, waardoor de taak van de jury een stuk moeilijker werd.

Veel meer dan vorig jaar was op websites gemaakt door volwassenen, goede informatie voor ouders te vinden. Ook dat is een positieve ontwikkeling. Maar het kan nog beter: in veel gevallen ontbrak die informatie toch nog. Aan de kant van de gebruiksvriendelijkheid, was er ook nog kritiek. Zo zagen we veel sites met verouderde informatie, bijv. met prijsvragen waarvan de inzendtermijn al was verstreken. Daarnaast was in een aantal gevallen de toegankelijkheid van sites, of delen daarvan beperkt. Dan moest je eerst een registratie van iets anders hebben, lid zijn van een club of abonnee van een blad. We vinden dat minder geschikt als het gaat om websites voor kinderen.

Op het gebied van de interactie zagen we goede initiatieven. Vaker dan vorig jaar nodigden websites kinderen uit hun eigen materiaal te uploaden. Maar daar zaten meteen ook een aantal haken en ogen aan: wat gebeurt er met dat materiaal? Houden kinderen het recht om het weer terug te trekken? Worden ouders geïnformeerd? De jury zag hier duidelijk een hiaat: lang niet altijd wordt hier de kans genomen om vooral ook de kinderen zelf te wijzen op de gevolgen van publicatie van hun materiaal op internet. Nu is het misschien leuk om gekke bekken te trekken voor de webcam en dat filmpje op internet te zetten, maar wat vind je daar volgende maand van? En dan? Ook is het belangrijk kinderen te laten nadenken over de belangrijke vraag: waarom wil je iets van jezelf laten zien aan de wereld? Is 'leuk' of 'iemand voor schut zetten' wel goed genoeg als reden?

De winnaar in de categorie 'gemaakt door volwassenen' is:

- [Spangas](#)

Genomineerde websites in de categorie ‘gemaakt door volwassenen’:

- [Hamsterwereld](#)
- [Hieperdepiep](#)
- [Jeugdjournaal](#)
- [Kinderen voor kinderen](#)
- [TechEd](#)

Oordeel van de jury over de **winnaar**

SpangaS

De website van SpangaS biedt een groot aantal activiteiten voor de bezoekers. De jury roemt de creatieve en interactieve manier waarop de website een relatie legt met het bijbehorende televisieprogramma. Zo worden berichtjes die kinderen sturen aan de personages uit de serie, ook daadwerkelijk beantwoord. Bezoekers kunnen eindeloos klikken, bladeren in agenda's, zelf een agenda aanmaken, filmpjes kijken en discussieren op het forum. De site is modern en aantrekkelijk vormgegeven, zonder de gebruiksvriendelijkheid aan te tasten. Verbeterpunt: Voeg informatie voor ouders toe, bijvoorbeeld over de manier waarop de website (bijv. het forum) gemodereerd wordt.

Oordeel van de jury per **genomineerde website**

Hamsterwereld

De Hamsterwereld van AH is dit jaar opnieuw genomineerd. Dat zegt dus genoeg over het oordeel van de jury. De website valt op door de aantrekkelijke uitstraling en het gebruik van humor. De relatie met de tv-commercials voor volwassenen is prachtig uitgewerkt. Maar net als vorig jaar vindt de jury het opvallend dat de afzender van de site niet genoemd wordt. In het kader van transparantie zou je op z'n minst het logo van Albert Heijn verwachten. De site verdient een groot compliment voor de manier waarop ouders aangesproken worden. Verbeterpunt: Maak aan de kinderen die de site bezoeken duidelijk dat het om een website van Albert Heijn gaat.

Hieperdepiep

Hieperdepiep is aantrekkelijk voor een grote groep kinderen. De jury roemt de creatieve wijze waarop de producten van Dr.Oetker en Koopmans onder de aandacht gebracht worden. De website legt een relatie met een onderdeel uit een kinderprogramma van Nickelodeon en wordt gepromoot op de Nickelodeon-website. Er zijn prijzen te winnen met highscores op een aantal goed gemaakte spellen. De tekst is ook voorgelezen te beluisteren, wat de doelgroep vergroot. Verbeterpunt: Taalverzorging op de website; toevoeging van een contactmogelijkheid.

Jeugdjournaal

De website van het Jeugdjournaal doet precies wat je ervan verwacht: de kern ligt bij het nieuws, op een begrijpelijke manier gebracht en uitleg bij het nieuws. Daarnaast betreft de website kinderen op een actieve manier bij het nieuws, door discussies, oproepen en de mogelijkheid zelf foto's en filmpjes in te zenden. De jury roemt de site vanwege de gebruiksvriendelijkheid, die niet ten koste gaat van de aantrekkelijkheid. Verbeterpunt: Informatie voor ouders, bijvoorbeeld over de redactionele werkwijze van de nieuwsredactie van het Jeugdjournaal.

Kinderen voor kinderen

De Kinderen voor Kinderen-site van de Vara voegt iets toe wat onmiddellijk aansluit bij de behoefte van kinderen: een karaoke-applicatie voor de populaire liedjes. De verzameling wordt regelmatig aangevuld met nieuwe liedjes. De jury roemt de gebruiksvriendelijke uitvoering. Kinderen kunnen snel en gemakkelijk aan de gang met de karaoke. Ook kunnen ze het opnemen (met microfoon en webcam) en het resultaat van hun eigen zangkunsten inzenden en via de website doorsturen naar anderen. Verbeterpunt: Maak een gebruiksvriendelijker webadres. De url is niet gemakkelijk te onthouden voor kinderen.

TechEd

TechEd is een spel om jonge kinderen de geheimen van de mechanica te laten ontdekken. Hamster Ed moet al zijn familieleden redden. Onderweg komt hij allerlei hindernissen tegen, die hij vooral met goed nadenken kan overwinnen. De jury roemt de aantrekkelijkheid van het spel: alles werkt perfect en het blijft spannend, ook al kost het uitspelen van een level wel enig doorzettingsvermogen en kan er tussentijds niet gesaved worden. Een goede keuze van opdrachtgever OTIB (Het Opleidings- en ontwikkelingsfonds voor het Technisch InstallatieBedrijf) om op deze wijze kinderen te interesseren voor techniek. Op de site zelf kun je trouwens niet vinden wie de afzender is. Het spel is gemaakt voor het onderwijs, maar kan ook thuis worden gespeeld. Alle belangrijke uitleg is aanwezig. Verbeterpunt: Maak tussentijds saven mogelijk, zodat jonge kinderen minder snel gefrustreerd raken en begeleiders iets meer invloed krijgen over de hoeveelheid tijd die aan het spel besteed kan worden. Het halen van een niveau is al moeilijk genoeg!